

Tio principer för medborgarforskning – citizen science

Medborgarforskning – citizen science – är ett flexibelt koncept som kan användas i en mängd olika situationer och områden. Punkterna nedan togs fram av arbetsgruppen "Sharing best practice and building capacity" inom den europeiska föreningen för medborgarforskning (**European Citizen Science Association, ECSA**), under ledning av Londons naturhistoriska museum och med bidrag från många av föreningens medlemmar. Syftet med punkterna är att lyfta fram några av de nyckelbegrepp som föreningen anser utgör grunden för ett bra utövande av medborgarforskning. Den svenska översättningen av principerna har gjorts av den ideella föreningen Vetenskap & Allmänhet, VA.

1. **Medborgarforskningsprojekt engagerar på ett aktivt sätt medborgare i vetenskapligt arbete som skapar ny kunskap eller förståelse.** Deltagare kan agera som bidragsgivare, samarbetspartners eller som projektledare och fylla en betydelsefull roll i projektet.
2. **Medborgarforskningsprojekt genererar vetenskapliga resultat.** Resultaten kan till exempel bestå i att besvara en forskningsfråga, ge underlag för miljövårdande åtgärder eller miljöpolicy.
3. **Medborgarforskningsprojekt ger nytta både för de professionella forskarna och för medborgarforskarna.** Nyttan kan omfatta publicering av forskningsresultat, nytt vetande, personligt nöje, tillfredsställelse i att bidra till vetenskapliga underlag för att angripa lokala, nationella och internationella frågor, och härigenom, en möjlighet att påverka politiska beslut.
4. **Medborgarforskare kan, om de vill, medverka i flera delar av den vetenskapliga processen i projektet.** Detta kan innebära att utveckla forskningsfrågan, utforma metoden, samla in och analysera data och att kommunicera resultaten.
5. **Medborgarforskare får återkoppling från projektet,** till exempel om hur insamlad data används och vilka vetenskapliga, politiska eller samhällsliga resultat de leder till.
6. **Medborgarforskning ses som en forskningsmetod bland många andra, med begränsningar och bias som bör beaktas och kontrolleras.** Till skillnad från traditionella forskningsmetoder erbjuder medborgarforskning möjligheter till större engagemang hos allmänheten och en demokratisering av vetenskapen.
7. **Data och metadata från medborgarforskningsprojekt görs allmänt tillgängliga och (när så är möjligt) resultaten publiceras i ett open access-format.** Datadelning kan göras under eller efter projektet, såvida det inte finns säkerhets- eller integritetsskäl som förhindrar detta.
8. **Deltagarnas bidrag i medborgarforskningsprojekt ska uppmärksammas i projektets resultat och i publikationer.**
9. **Medborgarforskningsprojekt utvärderas med avseende på vetenskapliga resultat, datakvalitet, deltagarnas erfarenheter och bredare samhällsliga eller politiska effekter.**
10. **Ansvariga för medborgarforskningsprojekt tar hänsyn till juridiska och etiska aspekter kring upphovsrätt, immaterialrätt, överenskommelser kring datadelning, sekretess, redovisning av olika parter bidrag och ansvar, och miljöpåverkan av aktiviteter inom projektets ramar.**